

О. І. КУЛИНИЧ, Р. О. КУЛИНИЧ

ТЕОРІЯ СТАТИСТИКИ

Підручник

Третє видання

УДК 311.1(075.8)

ББК 60.6я73

К90

Автори:

О.І. Кулинич, доктор економічних наук, професор;

Р.О. Кулинич, кандидат економічних наук, доцент

*Затверджено Міністерством освіти і науки України
(лист № 14/18.2-2300 від 21 жовтня 2005 р.)*

Рецензенти:

А.З. Подгорний, кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри статистики Одеського державного економічного університету;

О.Г. Янковой, доктор економічних наук, професор кафедри статистики Одеського державного економічного університету;

З.О. Насінник, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри статистики Тернопільського державного економічного університету;

М.П. Войнаренко, доктор економічних наук, професор, проректор з навчальної роботи Хмельницького національного університету

Кулинич О.І., Кулинич Р.О.

К90 Теорія статистики: Підручник. — 3-тє вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2006. — 294 с. — (Вища освіта XXI століття).

ISBN 966-346-144-6

У підручнику висвітлюються особливості організації статистики, методика обчислення статистичних показників, методи їх аналізу. Поряд із висвітленням традиційних питань розглядаються статистичні рівняння залежностей, які можуть бути застосовані для оцінки взаємозв'язків суспільно-економічних явищ, при опрацюванні результатів дослідів, у нормативних і прогнозних розрахунках. Розглянуто також комплексні статистичні коефіцієнти для характеристики результатів господарсько-фінансової діяльності, а також оцінки стійкості курсу валют, акцій, цінних паперів та ефективності їх купівлі і продажу.

Підручник розрахований насамперед на студентів економічних спеціальностей, магістрантів, аспірантів, викладачів економічних дисциплін. Він буде корисним також соціологам, психологам, менеджерам, широкому колу спеціалістів-практиків, яким доводиться аналізувати статистичні дані.

УДК 311.1(075.8)

ББК 60.6я73

7 85330

© О.І. Кулинич, 1992

© О.І. Кулинич, Р.О. Кулинич,
зі змінами, 2006

© Видавництво "Знання", 2006

ISBN 966-346-144-6

ЗМІСТ

Передмова	7
Розділ 1. ПРЕДМЕТ, ОРГАНІЗАЦІЯ І ЗАВДАННЯ СТАТИСТИКИ	9
1.1. Предмет статистики	9
1.2. Організація і завдання статистики	12
Розділ 2. СТАТИСТИЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	15
2.1. Організація статистичного спостереження	15
2.2. Помилки статистичного спостереження і контроль його достовірності	20
Розділ 3. АБСОЛЮТНІ І ВІДНОСНІ ВЕЛИЧИНИ	23
3.1. Абсолютні величини	23
3.2. Відносні величини	24
Розділ 4. ЗВЕДЕННЯ І ГРУПУВАННЯ СТАТИС- ТИЧНИХ ДАНИХ	34
4.1. Зведення статистичних даних	34
4.2. Статистичні таблиці	36
4.3. Статистичні графіки	40
4.4. Статистичні групування	48
Розділ 5. СЕРЕДНІ ВЕЛИЧИНИ	62
5.1. Способи обчислення середніх величин	62
5.2. Мода і медіана	71

Розділ 6. КОМПЛЕКСНІ СТАТИСТИЧНІ КОЕФІЦІЄНТИ	76
6.1. Комплексні коефіцієнти абсолютних, відносних і середніх величин статистики та динаміки	76
6.2. Комплексні коефіцієнти відносних величин динаміки та виконання планових показників	84
Розділ 7. ПОКАЗНИКИ ВАРІАЦІЇ І ДИСПЕРСІЙНИЙ АНАЛІЗ	96
7.1. Показники варіації	96
7.2. Дисперсійний аналіз	104
Розділ 8. СТАТИСТИЧНІ РІВНЯННЯ ЗАЛЕЖНОСТЕЙ	116
8.1. Коефіцієнти порівняння — основа статистичних рівнянь залежностей	116
8.2. Розрахунок рівнянь одночинникової лінійної і криволінійної залежності та коефіцієнта стійкості зв'язку	134
8.3. Вибір найкращого рівняння залежності	165
8.4. Розрахунок множинних рівнянь залежностей та коефіцієнта стійкості зв'язку	168
8.5. Економічні та технічні нормативні розрахунки	178
Розділ 9. РЯДИ ДИНАМІКИ	197
9.1. Показники динаміки	197
9.2. Нормативні та прогнозні розрахунки показників динаміки	207
Розділ 10. СТАТИСТИЧНІ ІНДЕКСИ	234
10.1. Індивідуальні та загальні індекси	234
10.2. Індекси середніх величин і структурних зрушень	245
10.3. Системи трьохчинникових статистичних індексів	253
Розділ 11. ВИБІРКОВЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	261
11.1. Організація вибіркового спостереження	261
11.2. Похибки вибіркового спостереження	263
11.3. Способи розрахунку необхідної кількості вибіркового спостереження	273
ДОДАТКИ	283